

Jaarverslag
stichting Vrijwillig Landschapsbeheer Uden
2024 – 2025

sVLU
Uden, september 2025

Advertenties

Een van de vele momenten op de Hoge Burcht in 2024. De ene na de andere container werd gevuld met: glas, puin, ijzer, hout of restmaterialen van het 1 hectare grote voormalige volkstuintencomplex aan de Hoge burchtweg.

Boomkwekerij van den Broek
Voor gemeentes, bedrijven en particulieren

Poststraat 2, 5473 NC Heeswijk-Dinther 06-2888 6493, info@boomkwekerijvandenbroek.nl

Jaarverslag stichting Vrijwillig Landschapsbeheer Uden 2024-2025

VOORWOORD

Voor u ligt het 36e jaarverslag van de stichting Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (sVLU). Het sVLU wil met dit verslag een overzicht geven van haar activiteiten in het werkseizoen 2024-2025. Dit seizoen loopt van september 2024 tot september 2025.

Dit jaarverslag is bestemd voor de vrijwilligers van de stichting VLU, IVN en Vogelwacht, verschillende overheden en natuur- en milieuorganisaties, alsmede voor iedereen, die (mogelijk) geïnteresseerd is in landschapsbeheer. Wij zijn verheugd een groeiende interesse voor het landschap waar te nemen en hopen dan ook dat de lezer van dit verslag zich hierin herkent en verwijzen zowel hem als haar graag door naar ons nieuwe jaarprogramma.

Willem Peters (Voorzitter sVLU)

LIJST VAN AFKORTINGEN

ARBO	= Arbeids Omstandigheden
BHV	= Bedrijfshulpverlening
CL-NBr	= Coördinatiepunt Landschapsbeheer Noord-Brabant
EHS	= Ecologische Hoofdstructuur
EVZ	= Ecologische Verbindingszone
GOB	= GroenOntwikkelfonds Brabant
IVN	= Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie
KLE	= Kleine Landschapselementen
MVO	= Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
LBP	= Landschapsbeleidsplan
LOP	= Landschapsontwikkelingsplan
RAVON	= Reptielen Amfibieën Vissen onderzoek NL
SBB	= Staatsbosbeheer
SNL	= Subsidie Natuur en Landschap
sVLU	= stichting Vrijwillig Landschapsbeheer Uden
VvhUL	= Vrienden van het Udens Landschap
VWU	= Vogelwacht Uden e.o.
ZLTO	= Zuidnederlandse Land- en Tuinbouw Organisatie

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD, LIJST VAN AFKORTINGEN en INHOUDSOPGAVE	2	
STICHTING VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN	3	
Aanleiding	3	
Doelstelling, Taakstelling en Organisatie	3	
Samenwerking	3	
Financiën	3	
ACTIVITEITEN 2024-2025 sVLU	4	
Coördinatie, Onderzoek en Advisering	4	
Inrichting en Beheer	5	
Voorlichting en Educatie	7	
TERUGBLIK EN VOORUITBLIK sVLU	8	
Terugblik	8	
Vooruitblik	8	
JAARPROGRAMMA 2025-2026 sVLU	9	
Bijlage 1	Diverse opknappertjes	10
Bijlage 2	Bouw karschop achter sVLU-werkplaats aan de Patrijsweg	11
Bijlage 3	Herinrichtingsplan Hoge Randweg	12
Bijlage 4	Het vernieuwen van de 5 Maashorst 'ommetjes'	13
Bijlage 5	Van een bont palet aan huisjes naar een heus Wijstbos	14

1. STICHTING VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN

1.1 Aanleiding vrijwillig landschapsbeheer in Uden

In april 1989 is Ernest de Groot gestart met het opzetten van een werkgroep vrijwillig landschapsbeheer. Die was er in Uden nog niet, hoewel IVN en Vogelwacht al wel iets aan (vrijwillig) landschapsbeheer deden om verschillende landschapselementen in het buitengebied te behouden. In overleg met de coördinator Beheer Kleine Landschaps-elementen in Noord-Brabant, dhr. E. (Emiel) Rijken is in juni 1989 (36 jaar geleden) door IVN en Vogelwacht de werkgroep Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (VLU) geformeerd.

1.2 Doelstelling, taakstelling en organisatie stichting VLU

De stichting VLU heeft als doel het behoud, het herstel en de ontwikkeling van kleine landschapselementen (KLE) in gemeente Maashorst om zo de natuur- en landschapswaarde van het buitengebied te vergroten. Zij tracht dit doel te verwezenlijken door het uitvoeren van de volgende taken:

1. Coördinatie, onderzoek naar de ligging en waarde van KLE en advisering aan particulieren en overheden
2. Inrichting, herstel, beheer en onderhoud van KLE o.a. via het organiseren van werkdagen en nazorgdagen
3. Voorlichting en educatie om het draagvlak voor behoud, herstel en ontwikkeling van KLE te vergroten

De sVLU was tot december 2013 een gezamenlijke werkgroep van IVN en Vogelwacht. De werkgroep heeft zichzelf op 27 december 2013 in een stichtingsvorm gestoken om meer en grotere groene projecten op te kunnen pakken. Gelijktijdig heeft de stichting zich daarmee een professionalisering opgelegd die nodig is bij het goed uitvoeren van vrijwilligersdagen alsmede de projecten die in uitvoering worden weggezet bij lokale aannemers. Het stichtingsbestuur bestaat uit 5 bestuursleden waarin vanuit de oorspronkelijke moederverenigingen van zowel IVN Uden als Vogelwacht Uden elk één bestuurslid afgevaardigd is. De stichting kent geen leden maar vrijwilligers en of vrienden. De sVLU staat onder de leiding van voorzitter Willem Peters, secretaris Ernest de Groot en penningmeester Jos Vloet en namens IVN Joep van Lieshout en Vogelwacht Jan-Willem Hermans. Onze gastvrouwen zijn Lies Schoenmakers en Hanneke Freeke die tijdens werkdagen en andere openbare momenten nieuwe contacten onderhouden en adviseren. Adviserend inzake ecologie is Nico Ettema en historie Heemkundekring Uden. Het bestuur heeft sinds 2016 ter ondersteuning van de uitvoering, techniek en toezicht Chris van Lieshout, Henk Heesakkers en Hans de Goeij bereid gevonden het bestuur te ondersteunen in hun dagelijkse taken. Sinds 5 juli 2019 is de sVLU gecertificeerd natuurbeheerder Natuur Collectief Brabant nodig voor de natuurterreinen die de sVLU in eigendom heeft en beheerd voor derden.

1.3 Samenwerking stichting VLU met andere organisaties en particulieren

Teneinde bovenvermelde doelstelling te bereiken vindt de sVLU het van belang om samen te werken met andere organisaties, actief in het buitengebied. Het betreft hier zowel overheden (Provincie, GOB, gem. Maashorst en Waterschap Aa en Maas), natuurorganisaties (Staatsbosbeheer, Brabants Landschap), het Coördinatiepunt Landschapsbeheer, landbouworganisaties (ZLTO, Maashorstboeren), Stichting Natuurorganisaties Maashorst, Monumentencommissie Uden, Visit Brabant en niet vergeten vele boeren, burgers en buitenlui. Verder werkt sVLU samen met heemkundigen, imkers, jagers en vissers. De sVLU ondersteunt verder actief Stichting de Groenhoeve, Stichting Udense Kersenboomgaard, Dassenwerkgroep, RAVON en Vleermuiswerkgroep Brabant via advisering en de uitvoering van beheermaatregelen. In het kader van wijk- en buurtbeheer zijn er ook contacten met de diverse wijk- en buurtschappen en alle Maashorst basisscholen inzake de Boomfeestdag. Ook wordt nauw samengewerkt met plaatselijke ondernemers, zie de advertenties. Na de fusie tot de gemeente Maashorst is ons werkveld vergroot en richten we ons op de gehele gemeente Maashorst.

1.4 Financiën (inkomsten en uitgaven) stichting VLU

De financiële verslaglegging is in handen van Jos Vloet. De stichting heeft een ING rekening (NL20 INGB 0006 3059 21) en een ASN spaarrekening (NL55 ASNB 8804 6547 67). De inkomsten van de sVLU bestaan uit een jaarlijkse bijdrage via SNL, Landschapsbeheer Brabant, Staatsbosbeheer en verder projectsubsidies bij onderhoud en aanleg van (nieuw) groen, de verkoop van gesnoeid hout, akkerbeheer, evenals donaties van Vrienden van het Udens Landshap (VvhUL). Van adverteerders is een kleine donatie ontvangen. De uitgaven bestaan uit het aanschaffen van plantmateriaal, handschoenen, snoei- en zaaggereedschap, koffie / soep, alsmede enige organisatiekosten.

Slootjesdag IVN-sVLU juni 24

2. ACTIVITEITEN STICHTING VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN

2.1 Coördinatie, Onderzoek en Advisering

2.1.1 Coördinatie

De stichting VLU is een samenwerking van IVN en Vogelwacht. De coördinatie ligt in handen van de voorzitter (Willem Peters), die hierbij ondersteund wordt door de secretaris (Ernest de Groot). Op maandag 2 september 2024 heeft sVLU de laatste jaarvergadering gehouden. Op deze avond heeft de sVLU het jaarverslag 2023-2024 evenals het jaarprogramma 2024-2025 gepresenteerd. Na afloop van deze vergadering werden de vele beelden van de diverse werkdagen getoond.

Het Coördinatiepunt Landschapsbeheer van het Brabants Landschap begeleidt de werkgroep op afstand. Marjolein Jellema en Lisa van den Biggelaar geven voorlichting (o.a. provinciale landschapsregelingen, cursussen, ARBO), geven ons de support voor de Nationale Natuurwerkdag op de 1^e zaterdag van november en lenen gereedschap uit. Jaarlijks organiseert het coördinatiepunt de officiële opening van het seizoen bij telkens andere werkgroepen in Noord-Brabant. In het Jaarverslag Beheer KLE staat wat alle vrijwilligers in Noord-Brabant aan werk hebben verzet. Hiervoor levert ook het sVLU gegevens aan.

In overleg met Staatsbosbeheer, het Waterschap Aa en Maas en de gemeente Maashorst zijn afspraken gemaakt over werkzaamheden op hun terreinen. Dit geschiedt in het periodiek of bilateraal overleg. We blijven de gemeente actief benaderen over en ondersteunen bij de uitvoering van het Landschapsbeleidsplan, mede op basis van ons landschapsonderzoek, onze landschapsvisie, onze bomeninventarisatie en ons poelenplan. Tevens worden de diverse inventarisaties met het IVN en VVU sinds 2015 samen georganiseerd. Met waterschap, gemeente en SBB is sinds 1998 overleg over de herinrichting van de oevers van de Leijgraaf. Sinds augustus 2017 is de sVLU inmiddels eigenaar van 10 percelen op de Wijstgronden. Vanwege deze verwervingen is de sVLU in 2019 een gecertificeerd natuurbeheerder geworden in het kader van Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL). In 2022 heeft de sVLU nog 1 perceel aan haar eigendom toegevoegd wat ook is ingericht in 2024.

Uden is op 17 oktober 2007 uitgeroepen te zijn tot de Groenste stad van het land en in 2008 van Europa. Ook de sVLU heeft hierdoor ook dit seizoen weer in vruchtbare samenwerking met de gemeente Uden en later Maashorst groenprojecten mee helpen oprichten en beheren. Het gezamenlijk realiseren van de 67e boomfeestdag in Uden was er één van. Er worden verder actieve contacten onderhouden met groepen uit Bernheze, Boekel, Boxmeer, Boxtel, Cuijk, Gemert, Handel, Liempde, Mill & Sint-Hubert, Oss, Veghel en Zeeland. De sVLU heeft voor de Udense scoutingverenigingen Uotha en Jeanne d'Arc dit jaar geen werkdagen verzorgd. Wel zijn er voor het Novaliscollege Eindhoven natuurwerkdagen verzorgd. Ook zijn er weer 8 werkmomenten georganiseerd voor de Talentklas ter voorbereiding op een VMBO opleiding.

In 2021 heeft de sVLU voor stichting Ark maar liefst 30.000 bosplantsoen aangelegd aan de oostzijde van de Maashorst. De realisatie in november 2021 geschiedde in een heuse plantzesdaagse waar ook de Boomfeestdag deel van uit maakte. Deze werkzaamheden werden mede ondersteund door collega's van IVN-Bernheze.

Heropening ommetje wandelroute Nabbegat-Schajkse Heide

2.1.2 Onderzoek en Advisering

De werkgroep VLU heeft in 1992 en 1993 een zeer uitgebreid landschapsonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen (kwantiteit) en de toestand (kwaliteit) van kleine landschapselementen in het buitengebied van Uden. In samenwerking met beide natuurverenigingen, IVN en Vogelwacht, worden gebiedsgewijs de natuurwaarden van Uden in kaart gebracht. Verder volgt de sVLU nauwgezet de resultaten van haar eigen uitgevoerde projecten. Later, in 2002 en in 2014, heeft de sVLU een poelen- en venneninventarisatie georganiseerd en is er in 2015 gestart met een PoelenNetwerkteam dat jaarlijkse een aantal van de ruim 300 watertjes inventariseert. Deze gegevens worden gebruikt om het poelenplan uit 2002 actueel te houden alsmede de uitvoering daarvan te voorspoedigen. De groen-blauwe "Ruit van Uden" moet tenslotte in 2027 klaar zijn, net als het NatuurNetwerk Brabant!!! In 2022 zijn maar liefst 42 poelen en vennen geschoond. Naast de aandacht voor de poelen is een overleg opgestart met de gemeente om ook verreweg de meeste van de Udense bermten 100% ecologisch te

gaan beheren. In 2023 moet dat in uitvoering gaan. Aan tal van particulieren worden landschapsadviezen gegeven. Vanaf 2017 is ook in 2023 de sVLU wederom met de opname en advisering van het ErvenPlus Project actief geweest in de voormalige gemeente Uden en Landerd. Hierbij hebben inmiddels ruim 180 boeren en burgers in het buitengebied gebruik gemaakt van de provinciale regeling om de erven groener en vogelvriendelijker te maken. Hulde aan de gemeente Maashorst die deze regeling voor 50% ondersteund. Aan IVN en Vogelwacht wordt copy geleverd om de waarden van ons Landschap verder uit te dragen.

2.2 Inrichting en Beheer

De sVLU had voor het afgelopen seizoen 15 werkdagen gepland. Ook zijn in kleine groepen een groot aantal vrijwilligers actief geweest. In werkelijkheid zijn we ruim 35 werkdagen actief geweest, waarvan we ruim 20 werkmomenten op de Hoge Burchtstraat met het saneren van een voormalig volkstuintencomplex en het inrichten van een heus wijstbos bezig zijn geweest. Dit project hebben we in 1 november 2024 grotendeels kunnen afronden op de Natuurwerkdag. Met bijna 100 gasten is het bijna 1 hectare grote natte Wijstbos aangeplant. Daarnaast hebben we 10 werkmomenten gehad afgelopen seizoen, waarbij we met kleine teams van 2 tot 4 personen 5 boerenommetjes (liggend binnen het knooppunt-wandelroute-netwerk) bijna volledig hebben voorzien van nieuwe palen en borden.

Daarnaast is er ook enkele keren voorzorg en nazorg uitgevoerd. De voorzorg betreft o.a. de voorbereiding in overleg met derden van een werkdag en de verdere voorbereiding op de werklocaties. Nazorg is o.a. noodzakelijk om jonge aanplant te volgen in de groei, het plaatsen of wegnemen van bebording, voor het oprichten van en reparaties aan hekwerken en vervolgspraken met derden. Ook moet hierbij gedacht worden aan het beheer en keuren van het gereedschap waarbij we steeds meer aandacht hebben voor de deugdelijkheid van ons 'gereed'. Dit is belangrijk voor de juiste werkomstandigheden (ARBO) van de vrijwilligers.

In 2015 is de sVLU gestart met zogenaamde kleine werkmomenten waarbij kleine landschapsprojecten buiten de reguliere werkdagen worden opgepakt en welke niet als voor- of nazorg van de reguliere werkdagen gezien moeten worden. Hiermee komen we tegemoet aan een groeiende vraag van dit soort kleine karweien en gelukkig ook aan het groeiend aanbod van vrijwilligers die graag frequenter (wekelijks) met en in het landschap actief willen zijn. sVLU heeft 60 kleine werkmomenten georganiseerd dit seizoen 2024-2025. Ze variëren van het plaatsen of repareren van hekkenslagen, afrasteringen, toegangen tot een poel, verwijderen opslag, maken van hooiruiters controle van wandelroutes. Dit jaar is o.a. ook het karschop opgericht achter de werkplaats met het Klussteam. In totaal zijn maar liefst 110 personen een of meer dagdelen hiervoor actief geweest.

De vrijwilligers werden dit werkseizoen wederom geworven onder de leden van IVN, Vogelwacht en de bevolking van Uden via de regionale media. Tijdens de 15 grote werkdagen waren er gemiddeld 25 vrijwilligers aanwezig!

Tabel 1. Werkdagen seizoen 2024-2025 (Bron: W. Peters, 2024-2025)

Nr.	Werkzaamheden	Plaats	Dag/Datum	Aantal
--	Controle en beheer wandelknooppunten en ATB	Maashorst	01-01-2024 / 31-12-2024	
--	Activiteiten sVLU klussteam <i>op alle woensdagen</i>	Patrijsweg 2a	01-01-2024 / 31-12-2024	
--	Coördinatie van ErvenPlus <i>ism Brabants Landschap</i>	Maashorst	01-01-2024 / 31-12-2024	
01	Herinrichting Hoge Burcht	Hogeburchtweg	17-08-2024	09.00
02	Hooibeheer Klimaatbos-/Meulenreek	Morgen- & Patrijsweg	31-08-2024	09.00
--	Jaarvergadering sVLU met dialezing	Werkplaats sVLU	02-09-2024	19.00
03	Herinrichting Hoge Burcht	Hogeburchtweg	14-09-2024	09.00
04	Herinrichting Hoge Burcht	Hogeburchtweg	21-09-2024	09.00
--	Graven poel	Slabroek	02-10-2024	09.00
05	Herinrichting Hoge Burcht	Hogeburchtweg.	05-10-2024	09.00
--	Opening seizoen Landschapsbeheer Brabant	Schijndel	12-10-2024	09.30
06	Finale herinrichting Hoge Burcht <i>i.k.v. Natuurwerkdag</i>	Hogeburchtweg	02-11-2024	09.00
07	Hakhoutbeheer Rabattenbos <i>i.k.v. Ruit van Uden</i>	Egelweg	16-11-2024	09.00
--	<i>Organisatie Boomfeestdag "Van Bomen tot bos!"</i>	Maashorst	20-11-2024	09.00
08	Knotten wilgen Wijst <i>i.s.m. SBB</i>	Schotenweg	07-12-2024	09.00
09	Knotten en hakhoutbeheer Klimaatbos	Patrijsweg	27-12-2024	09.00
--	Controle en beheer wandelknooppunten en ATB	Maashorst	01-01-2025 / 31-12-2025	
--	Activiteiten sVLU klussteam <i>op alle woensdagen</i>	Patrijsweg 2a	01-01-2025 / 31-12-2025	
10	Terugzetten zuidkant Oerbos Kooldert <i>i.s.m. SBB</i>	Kleine Eeuwselweg	04-01-2025	09.00
--	Halfjaarbespreking sVLU	Groenhoeve	27-01-2025	20.00
11	Terugzetten zuidkant Oerbos Kooldert <i>i.s.m. SBB</i>	Kleine Eeuwselweg	01-02-2025	09.00
12	Terugzetten singel Klimaatbos	Patrijsweg	15-02-2025	09.00
13	Verwijderen opslag heide (NLDoet) <i>i.s.m. Scoutingver.</i>	Slabroek / Bedaf	15-03-2025	09.00
14	Beheer Groenhoeve natuurpad <i>i.s.m. Kinderbrd.</i>	Artillerieweg	05-04-2025	09.00
--	Wandel/Fietsexcursie	Maashorst	27-04-2025	10.00
--	Midzomerafsluiting met BBQ	Maashorst	20-06-2025	18.30
15	Hagen-/Hooilandbeheer	Patrijs- & Morgenweg	28-06-2025	09.00

Tabel 2. Werkzaamheden, Werkdagen en Vrijwilligers 1989 tot september 2025

Werkzaamheden	'90	'95	'00	'05	'10	'15	'16	'17	'18	'19	'20	'21	'22	'23	'24	'25
Werkdagen gepland	4	10	11	10	10	12	12	12	11	12	12	12	12	12	12	15
Voor en nazorgdagen	2	8	6	6	5	10	12	12	12	12	12	12	12	12	8	15
Kleine werkmomenten					5	6	12	12	13	12	12	12	12	52	60	60
Adviezen (st)	5	5	5	4	5	8	6	45	40	25	25	5	45	50	48	50
Afzetten elzensingel (100m)	1,8	0,8	1,5	0,9	0,5	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0	0,8	0,8	0,8	0,8
Afzetten houtwal (100 m)	0	0,6	0,8	0	1,5	1,5	3,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0	1,0	0,8	0,8	0,8
Afzetten struikwilgen (st)	0	20	99	0	75	5	5	5	0,5	0,5	3	0	0	3	5	5
Ecobeheer Akker/Randen (ha)							20	18	15	13	8	4	1	1	1	1
Ecobeheer Bouwterrein (ha)							7	7	7	0,3	0	0	0	0	0	0
Ecobeheer Kersengaard (ha)			1	1	1	1	1	1	1,5	1,5	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Ecobeheer Klimaatbos (ha)					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ecobeheer Rabattenbos (ha)					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
(Her)graven poelen (st)	0	1	2	3	2	1	16	2	3	5	1	1	0	42	0	2
Heideopslag verwijd. (ha)	0	10	5	10	5	8	20	5	4	0	0	0	5	5	5	5
Hooien grasland (ha)	0	6	0,3	0,3	0,3	3,0	3,0	1,5	3,0	3,0	3,0	3,0	5,0	5,0	6,0	6,0
Houtmusterds maken (st)	0	5	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Houtrillen maken (100m)				1	2	2	3	3	3	3	3	0	2	2	2	2
Knippen hagen (100 mtr)	0	0	6	6	6	6	6	3	6	6	6	6	6	6	6	6
Knotten knotwilgen (st)	11	5	22	46	10	25	30	30	25	25	31	12	9	5	10	5
Planten plantsoen (100 st)**	1	64	87	250	160	180	110	??	80	70	74	35	310	20	60	80
Planten laanbomen (st)	0	16	7	0	0	12	3	15	20	5	2	0	8	0	5	2
Planten vruchtbomen (st)	0	1	0	0	2	4	0	20	40	5	20	0	10	0	2	0
Poten knotwilgen (st)	0	4	30	0	0*	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0
Snoeien vruchtbomen (st)	0	5	0	0	5	0	0	20	20	20	20	0	0	0	4	20
Snoeien leilinden (st)	0	6	2	2	0	2	0	0	6	0	0	2	0	0	0	2
Werkzaamheden	90	95	00	05	'10	'15	'16	'17	'18	'19	20	'21	'22	'23	'24	'25
Werkdagen uitgevoerd	4	10	11	10	10	13	17	12	11	10	10	5	9	12	17	35
Kleine sVLU-werkmomenten							10	12	12	12	12	16	36	64	60	68
Vrijwilligers gem./ werkdag	6.	13.	15.	20.	27.	26	21.	22	22	24	25	23,2	24	24,4	24	25

Bron: E. de Groot, G. Schotveld en W. Peters; *) = incl knot-es/-els/-populier **) = vanaf 1995 incl bosplantsoen voor de boomplantdag én vanaf 2002 ook voor de landelijke Natuurwerkdag op de 1e zaterdag van november.

Aanleg struweelbosjes in Landschapspark A50 tijdens een sneeuwrijke Boomfeestdag november 2024

Vrijwilligers en binding

Twee vrijwilligers hebben zich dit jaar definitief afgemeld. Vijf nieuwe vrijwilligers hebben zich dit jaar aangemeld en zijn al één of meer werkdagen actief geweest. Mede door deze aanwas maar ook door de vraag van reeds actieve vrijwilligers om vaker actief te willen zijn in het Maashorst landschap heeft de sVLU ook weer veel werk verzet. En daarom heeft het bestuur vorig jaar en ook dit seizoen weer besloten haar vrijwilligers jaarlijks voor deze grote inzet jaarlijks te bedanken met een BBQ en een kleine attentie rondom de jaarwisseling. Alle activiteiten worden vastgelegd in een Nieuwsbrief die periodiek verschijnt. Deze wordt naar alle vrijwilligers, donateurs en partners gezonden.

2.3 Voorlichting en Educatie

Op basis van het jaarprogramma zijn voor de betreffende werkdagen convocaties opgesteld en verspreid (70st.). Deze zijn verzonden naar alle bekende vrijwilligers, die regelmatig meehelpten. De leden van IVN en Vogelwacht krijgen tevens de informatie via hun maandagenda's. Per kwartaal worden er nieuwsbrieven verspreid van recente sVLU-werkmomenten.

De sVLU heeft een algemene folder over "KLE en Vrijwillig Landschapsbeheer". Deze folder ligt bij de Groenhoeve, de bibliotheek en het Natuurcentrum De Maashorst. Verder verspreiden we zo nodig foldermateriaal over kleine landschapselementen van het Coördinatiepunt Landschapsbeheer Noord-Brabant.

Het aantal persberichten voor de gewone werkdagen heeft ook de naamsbekendheid gecontinueerd. Dat geldt zeker ook voor de opkomst tijdens werkdagen en de nieuwe vrijwilliger die zich hebben aangemeld. Periodiek heeft de sVLU artikelen aangeleverd voor de verenigingsbladen van IVN en Vogelwacht, respectievelijk "Wijst-heden" en "Bruuijsel", o.a. over de grote werkdagen. De sVLU is in 2015 gestart met een eigen Facebook en Twitterpagina. Maar liefst 625 vrienden volgen wekelijks de berichten hierop.

In 2024 heeft sVLU een projectomschrijving ingediend bij NL Doet voor werkzaamheden op Bedaf en hebben een kleine donatie ontvangen. Gelet op eerdere bloemrijke successen met het akkerbeheer op Hoogveld en Goorkens blijft de sVLU akkerranden adviseren en promoten. De akker op Bedaf is in het wintergraan gezet waar klaprozen en korenbloemen ontluiken. Met het graan hebben we tal van beplantingen zoals die op de Hogebruchweg ingezaaid om onkruidengroei voor te zijn.

De oude veldschuur op de Hogebruchweg hebben we in zijn geheel afgebroken en achter de werkplaats, iets kleiner, herbouwd als karschop.

De sVLU is in 2016 gestart met het werven van donateurs onder de naam "Vrienden van het Udens Landschap". Toenmalig wethouder Van Merwerode is de eerste vriend van de sVLU geworden en heeft het voorbeeld gegeven voor inmiddels 62 personen, families of bedrijven die tot heden hem zijn gevolgd. De sVLU kan hiermee meer kleinschalige groene projecten realiseren waarvoor geen financiële middelen beschikbaar zijn.

In navolging van vorig jaar hebben er geen sVLU-vrijwilligers middels zogenaamde opfriscursussen Motorzagen, Bosmaaien en BHV gevolgd. Deze worden om de 2 a 3 jaar georganiseerd door Coördinatiepunt Landschapsbeheer NBr.

De kleine landschapselementen, die door de sVLU worden onderhouden, worden vastgelegd op foto's. Door dit periodiek te doen kunnen de effecten van het beheer zichtbaar gemaakt worden. Daarnaast zijn er het afgelopen werkseizoen veel foto's gemaakt van verschillende KLE's ten behoeve van inventarisatie en presentatie.

3 TERUGBLIK EN VOORUITBLIK

3.1 Terugblik werkseizoen 2024-2025

Het afgelopen seizoen heeft de sVLU:

- 4 poelen uitgemaaid en vrijgezet van houtige opslag
- haar vaste kern van de vrijwilligers van samenstelling uitgebreid met 3 vrijwilligers
- slechts 2 keer vergaderd met alle vrijwilligers en 2 keer met haar bestuur
- het beheer van 2 Kersenboomgaarden en Klimaatbos gevoerd
- door wekelijkse inzet tal van kleine projecten met het z.g. Klussenteam opgepakt
- het beheer over 2 Nat-schraallanden, 2 Vochtige Hooilanden, 3 Haagbeuken-essenbosjes, Elzensingels, 3 kruidenrijke Graslanden en een kruidenrijke Akker en 750 meter ecologische verbindingzone gevoerd
- geen uitwisseling gehad met een landschapsbeheergroep elders uit de provincie
- maar liefst 5 boerenommetjes voorzien van nieuwe palen, bordjes, aanwijs en informatieborden
- een bijdrage geleverd aan bestemmingsplan buitengebied (omgevingsplan) en de groene monumenten
- aan 48 particulieren, 4 bedrijfsadviezen en 2 gemeente advies uitgebracht m.b.t. beplantingen en poelenaanleg
- de coördinatie en advisering en realisering van het ErvenPlus project vervolgt
- met Visit-Brabant voor het beheer gezorgd van 180 km wandelroutes en 100 km ATBrouten in Uden e.o.
- op 1 ha akkerbloemen-beheer gecontinueerd op één locatie in Uden
- 35 reguliere werkdagen, 8 voor- en nazorgdagen en 60 kleine werkmomenten georganiseerd
- geen werkdag georganiseerd voor de jeugdvoelwacht maar wel voor het Novaliscollege Eindhoven
- wederom met de Landelijke Natuurwerkdag meegedaan op 2 november 2024
- een start gemaakt met de bouw van een heus karschop achter de werkplaats aan de Patrijsweg
- op minstens 4 werkdagen assistentie verkregen van gemeente Maashorst en SBB (Waarvoor dank!!)
- met Staatsbosbeheer het beheer van Kooldert her-opgepakt
- de opkomst naar 26 personen gem. per werkdag kunnen continueren
- haar naamsbekendheid wederom kunnen vergroten via pers, sociale media en door de fietsexcursie

We behoorden wederom tot de actiefste organisaties van vrijwillig landschapsbeheer. Dit verdient een groot compliment voor alle vrijwilligers!

3.2 Vooruitblik werkseizoen 2025-2026

Het komend seizoen wil de sVLU:

- weer elke werkdag vlaggen met de sVLU-vlaggen
- opnieuw slechts 2 keer vergaderen met alle vrijwilligers en 2 keer met het bestuur
- met 4 vrijwilligers de opening van het seizoen in Brabant bijwonen
- verder met de uitvoering van het gemeentelijke Landschapsbeleidsplan
- minstens aan 40 particulieren advies uitbrengen m.b.t. beplantingen en poelen
- 12 werkdagen, 12 voor- en nazorgdagen en 50 kleine werkmomenten organiseren
- 4 à 6 natuurwerkdagen organiseren voor en met jeugd (de jeugdnatuurgroep, de scouting, talentklas)
- wederom met de Landelijke Natuurwerkdag meedoen en wel op 1 november (www.natuurwerkdag.nl)
- op terreinen van Staatsbosbeheer, Gemeente en Waterschap adequate assistentie verlenen
- weer een deel van de "Ruit om Uden" mee helpen inrichten d.m.v. advisering en aanplant
- op de Nationale Boomfeestdag opnieuw > 10.000 bomen en struiken planten (www.boomfeestdag.nl)
- naast de 180 km wandelroute in Uden ook de 100 km ATB routen controleren en beheren
- met een eigen team meedoen aan de NK Maashegvechten te Boxmeer
- 150 koolmezennekstakken maken (i.s.m. VWU) tbv o.a. bestrijding processierups
- actief de Plantactie Steenbreek ondersteunen van Udenaar de Toekomst i.s.m. gemeente
- op verzoek van het CL-NBr meewerken aan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (M.V.O.)
- samen met de gemeente 2 historische eiken hakhoutwallen afzetten
- samen met het bedrijfsleven en de gemeente 2 grote natuurstapstenen ontwikkelen.
- de contacten met de medewerkers van de gemeente Maashorst verder uitbreiden
- tijdens kleine werkmomenten ook aan de slag in de voormalige gemeente Landerd
- een maatschappelijke stageplaats voor HAVO-leerlingen aanbieden
- een inrichting van de nieuwe eigendommen op de Wijstgronden afronden
- doorgaan met akkerrandenbeheer op fabrieks- en bouwterreinen en advisering bij agrariërs
- haar naamsbekendheid verder opvoeren via pers, artikelen, soc. media en een fietsexcursie
- een uitwisseling organiseren met een andere werkgroep in of buiten de regio
- i.k.v. de Biodiversiteit wegbermen en overhoeken inrichten voor de Kommavlinder
- op de Maashorst een groot plantproject realiseren
- doorgaan met het werven van "Vrienden van het Udens Landschap"

Het komend seizoen willen we wederom tot de actiefste groepen in Brabant behoren. Met 12 werkdagen willen we een opkomst bereiken van 27 personen per werkdag.

4. JAARPROGRAMMA WERKSEIZOEN 2025-2026 sVLU

Bij de samenstelling van haar jaarprogramma houdt de sVLU rekening met de volgende uitgangspunten en randvoorwaarden:

- de sVLU streeft er naar om 12 grote werkdagen per jaar te organiseren samen met IVN en VWU
- de sVLU wil in diverse biotopen werkzaamheden uitvoeren
- de sVLU wil bij en met verschillende eigenaren / gebruikers / beheerders activiteiten uitvoeren
- de sVLU wil op verschillende plekken in de gemeente haar gezicht laten zien

Het programma van de sVLU voor het werkseizoen 2025-2026 ziet er als volgt uit (onder voorbehoud!):

<u>Nr.</u>	<u>Werkzaamheden</u>	<u>Plaats</u>	<u>Dag/Datum</u>	<u>Tijd</u>
--	Controle en beheer wandelknooppunten & ATBroutes	Maashorst	01-01-2025 / 31-12-2025	
--	Activiteiten sVLU-Klussenteam <i>op alle woensdagen</i>	Patrijsweg 2a	01-01-2025 / 31-12-2025	
--	Coördinatie van ErvenPlus <i>ism Brabants Landschap</i>	Maashorst	01-01-2025 / 31-12-2025	
01	Hooibeheer Klimaatbos-/Meulenreek/Rabattenbos	Patrijs-Morgen-Egelweg	30-08-2025	09.00
--	Jaarvergadering sVLU met dialezing	Groenhoeve	01-09-2025	20.00
--	Aanleg kikkerpoel	Maashorst	13-09-2025	09.00
02	Herstel/Onderhoud kikkerpoelen	Maashorst	27-09-2025	09.00
--	Opening seizoen Landschapsbeheer Brabant	Putte	04-10-2025	09.30
03	Aanleg beplanting <i>i.k.v Nat. Natuurwerkdag</i>	Millsebaan	01-11-2025	09.00
04	Hakhoutbeheer Rabattenbos <i>i.k.v. Ruit van Uden</i>	Egelweg	15-11-2025	09.00
--	<i>Organisatie Boomfeestdag "Lekker leven met bomen!"</i>	Maashorst	19-11-2025	09.00
05	Knotten wilgen Wijst <i>i.s.m. SBB</i>	Schotenweg	06-12-2025	09.00
06	Knotten en hakhoutbeheer Klimaatbos	Patrijsweg	27-12-2025	09.00
--	Controle en beheer wandelknooppunten & ATBroutes	Maashorst	01-01-2026 / 31-12-2026	
--	Activiteiten sVLU-Klussenteam <i>op alle woensdagen</i>	Patrijsweg 2a	01-01-2026 / 31-12-2026	
07	Terugzetten zuidkant Elzenbos Kooldert <i>i.s.m. SBB</i>	Kleine Eeuwselweg	10-01-2026	09.00
--	Halfjaarbepreking sVLU	Groenhoeve	26-01-2026	20.00
08	Terugzetten singel Klimaatbos	Patrijsweg	14-02-2026	09.00
09	Verwijderen opslag heide (NLDoet) <i>i.s.m. Scoutingver.</i>	Reekse Heide	14-03-2026	09.00
10	Beheer Groenhoeve natuurpad <i>i.s.m. Kinderbrd.</i>	Artillerieweg	04-04-2026	09.00
--	Wandel/Fietsexcursie	Maashorst	26-04-2026	10.00
--	Midzomerafsluiting met BBQ	Maashorst	19-06-2026	18.30
11	Hagen-/Hooilandbeheer	Patrijs- & Morgenweg	27-06-2026	09.00
12	Hooilandbeheer	Meulenreek	04-07-2026	09.00
01	Hooibeheer Rabatten-/Klimaatbos <i>i.s.m. Gem. Uden</i>	Egelweg & Patrijsweg	29-08-2026	09.00
--	Jaarvergadering sVLU	Groenhoeve	31-08-2026	20.00
--	Aanleg kikkerpoel	Maashorst	12-09-2026	09.00
02	Herstel/Onderhoud kikkerpoelen	Maashorst	03-10-2026	09.00
03	Aanleg beplanting <i>i.k.v Nat. Natuurwerkdag</i>	Maashorst	07-11-2026	09.00
--	<i>Organisatie Boomfeestdag "met thema??"</i>	Maashorst	18-11-2026	09.00
06	Knotten wilgen Kooldert/Wijst <i>i.s.m. SBB</i>	Raktse Beemden	05-12-2026	09.00
07	Terugzetten bosje/singel/knotten	Patrijsweg	28-12-2026	09.00

NB Dit is het voorlopige programma. Het jaarprogramma, dat in oktober 2025 verschijnt bevat het definitieve programma! Het is wenselijk om voor de werkdag de berichtgeving in de pers in de gaten te houden of even contact op te nemen met de coördinator: info@sVLU.nl

WELLICHT TOT ZIENS OP EEN OF MEERDERE WERKDAGEN !!

Ook het dak van onze bijenstallen is dit voorjaar vervangen.

Bijlage 1 Opknappertjes

Het opknappen van zuidzijde Oerbos op Kooldert

Opknappen Waterpeilmeter op de Groenhoeve

Onderhoud aan de knuppelbrug Annabos

*Vervanging rasters
Kersenboomgaard*

Doorsteek Groenhoeve natuurpad

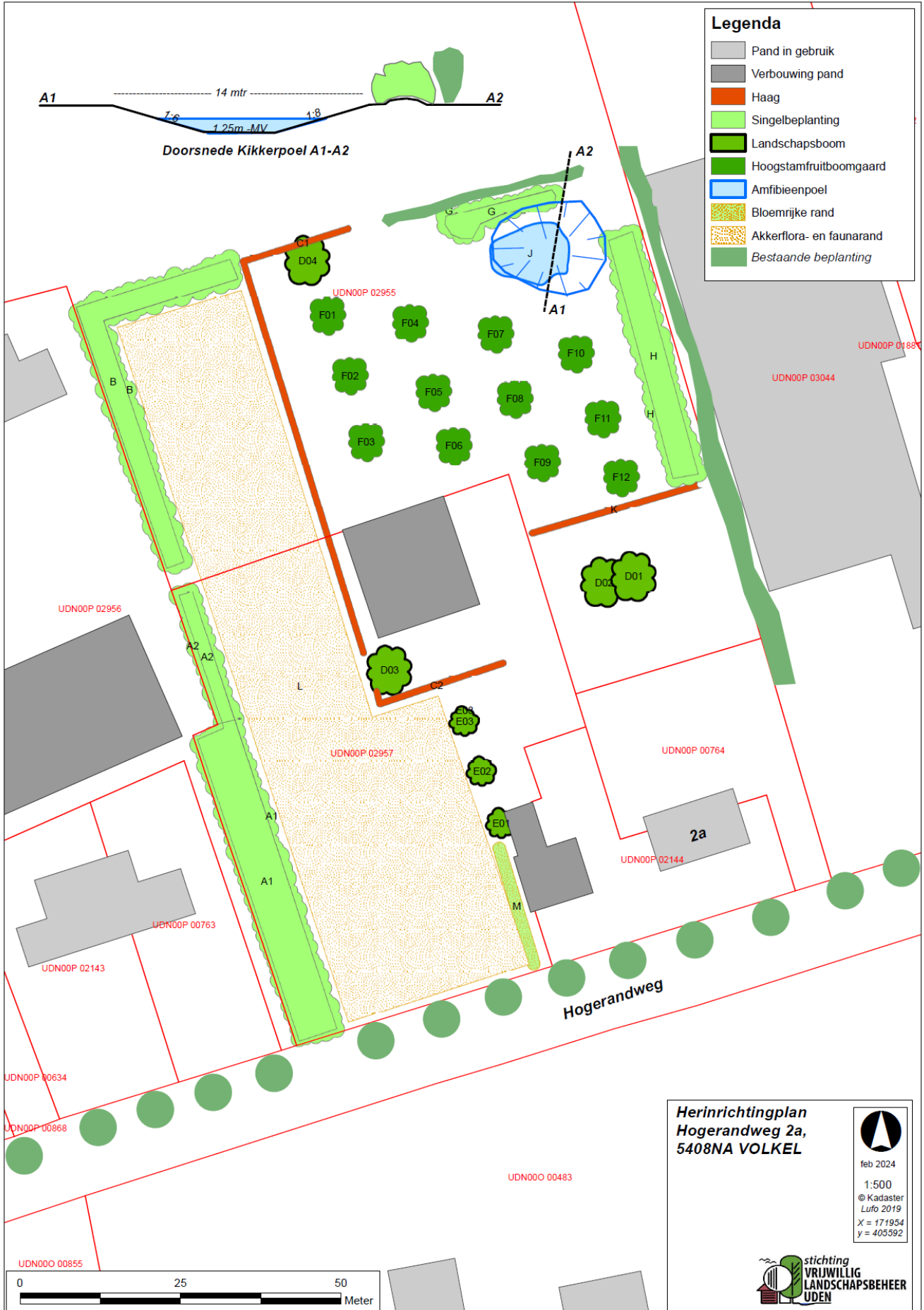
Vervanging dak van de bijenstallen

Bijlage 2 **Bouw karschop achter sVLU-werkplaats aan de Patrijsweg**

Bijlage 3 Herinrichtingsplan Hoge Randweg

Bijlage 4 Het vernieuwen van de 5 Maashorst 'ommetjes'

Bij het opknappen van de ommetjes Udens Broek, Hengstheuvel, Menzel, Loo en Nabbegat hebben we een kleine 200 palen vervangen en bijna 400 info-, aanwijs- en aanduiding-bordjes vervangen

Bijlage 5 Van een bont palet aan tuintjes naar een heus Wijstbos

Waar ooit boontjes groeiden, staat straks een heel bos

De 88 tuintjes van de Hoopsterfening in Lilloer zijn nu veranderd in een heus bos. Het gebied is nu een heus bos met 100 genodigden die op de Natuurwerkdag.NL het Wijstbos aangeplant.

De 88 tuintjes zijn vakkundig gesloopt, afgevoerd en met 100 genodigden is op de Natuurwerkdag.NL het Wijstbos aangeplant

Advertenties

Natuurgrazers Landschapsbeheer
Dirk Geenen, Bergweg 13, 5476VN Vorstenbosch
06-10967690 of info@natuurgrazers.nl

Vlak voor 2025 was het gezaaide graan in het jonge Wijstbos flink gekiemd en de jonge aanplant in winterrust.